

Varhaiskasvatuksen sekä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen hoitoaikaperustaisen laskutuksen laskutusportaiden ja maksuperusteiden muutos

Kasvatus- ja opetuslautakunta 26.09.2023 § 116
591/02.05.00/2022

Valmistelija Varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen

Tausta

Ylöjärven kaupungin varhaiskasvatuksen asiakaslaskutus toteutuu hoitoaikaperusteisen asiakaslaskutuksen perusteella. Huoltajat ilmoittavat laskutusportaan, jota he sitoutuvat noudattamaan ja jonka perusteella maksu muodostuu. Huoltajat varaavat etukäteen järjestelmän kalenterista tarvitsemansa varhaiskasvatusajan ja tähän lisätään mahdolliset toteutuneet varhaiskasvatusajan ylitykset. Perhe voi tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa valita haluamansa tuntimäärän 6 eri portaasta, esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa 6 eri portaasta. Tunnit voi käyttää vapaasti kalenterikuukauden aikana ja päivien pituudet voivat vaihdella kuukauden sisällä.

Asiakasnäkökulmasta hoitoaikaperusteisen asiakaslaskutuksen ehdoton vahvuus on mallin joustavuus – ei ole määritetty kiinteitä päivien pituuksia, tai varhaiskasvatuspäivien lukumäärää viikossa/kuukaudessa. Huoltajat voivat joustavasti käyttää varhaiskasvatusta perheen tarpeen mukaan.

Laki määrittää varhaiskasvatusmaksuista seuraavanlaisesti:

6 § Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu

- Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 20 tuntia viikoittain, saa kuukausimaksu olla enintään 60 prosenttia 5 §:n mukaan määräytyvän kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.
- Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 35 tuntia viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu.
- Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikoittain mutta alle 35 tuntia, tulee kunnan periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan.
- Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa otetaan huomioon varhaiskasvatukseen varattu aika kalenterikuukauden ajalta.

Lähde: Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista
(<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161503>)

Tampereen kehyskunnissa on aloitettu eVaka käyttöönottoprojekti, johon liittyy erilaisten prosessien yhdenmukaistaminen ja tarkastelu. Tietojärjestelmien yhdenmukaistaminen on osa Tampereen kehyskuntien tietohallinnon kehittämisstrategiaa, jossa haetaan synergiaetuja eri tavoin. Myös varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteiden yhdenmukaistamisella saamme monia etuja. Esimerkiksi kehyskuntien välillä muuttavat perheet sopeutuvat nopeammin, kun toimintaperiaatteet ovat eri kunnissa samankaltaisia ja lisäksi Tampereen seudulla liikkuvan työvoiman on helpompi toteuttaa tehtävänsä, kun periaatteet ovat yhdenmukaisia. Tämän lisäksi eVaka käyttöönottoprojektissa säästämme aikaa ja resurssia, kun toimintaperiaatteet ovat yhdenmukaisia.

Hoitoaikaperustaisen varhaiskasvatuksen laskutusportaat ja maksuperusteet

Tällä hetkellä Tampereen kehyskuntien 60 % kunnista on varhaiskasvatuksen laskutuksessa kuusi laskutusportasta ja 40% on neljä laskutusportasta. Varhaiskasvatuksen seuturyhmän kokouksessa ryhmä keskusteli eri vaihtoehtoista ja totesi, että neljän portaan malli vastaa tämän hetken tarvetta parhaiten, koska asiakaslaskutuksessa tulleet muutokset ovat vähentäneet perheiden maksuja ja niiden kokoa. Portaita yhdistämällä pystytään yksinkertaistamaan asiakasmaksujen vaihtoehtoja ja laskutusjärjestelmää sekä kannustamaan huoltajia valitsemaan mahdollisen alemman laskutusportaan, todellisen tarpeen mukaan. Neljän laskutusportaan kunnissa asiakkaat ovat kokeneet, että laskutusportaita on riittävästi ja samaan aikaan varhaiskasvatuksessa pystytään paremmin ennakoimaan lasten läsnäoloon, koska vaihtelevuutta maksuportaiden määrän takia ei ole niin paljon.

Ylöjärven kaupungissa on käytössä 6 laskutusportasta, jonka perusteella asiakasmaksun määrän prosenttiosuus lasketaan. Uudessa mallissa laskutusportaita on neljä ja asiakasmaksun prosenttiosuudet muuttuvat joissakin portaissa.

Varhaiskasvatusaika kuukaudessa, nykytilanne ,	Asiakasmaksun prosenttiosuus kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista, nykytilanne
85 tuntia / kuukausi	50 %
86–120 tuntia / kuukausi	70 %
121–140 tuntia / kuukausi	80 %
141–155 tuntia / kuukausi	85 %
156–170 tuntia / kuukausi	90 %
yli 171 tuntia / kuukausi	100 %

Varhaiskasvatusaika kuukaudessa, ehdotettava malli	Asiakasmaksun prosenttiosuus kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista, ehdotettava malli
85 tuntia / kuukausi	50 %
86–120 tuntia / kuukausi	80 %
121–150 tuntia / kuukausi	90 %
yli 151 tuntia / kuukausi	100 %

Ehdotettavassa mallissa osa laskutusportaista on yhdistetty ja samoin prosenttiosuutta skaalattu tämän mukaan. Tämä helpottaa perheitä valitsemaan sopivan laskutusportaan riittävällä tuntimäärällä, koska laskutusportaan tuntimäärät ovat laajempia. Lisäksi tämä vähentää huomattavasti hallinnollista työtä, kun laskutusportaita ei ole niin montaa.

Hoitoaikaperustaisen esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen laskutusportaat ja maksuperusteet

Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarjotaan niille perheille, joille 4 h/päivässä esiopetusaika ei riitä, vaan lapsi on pidempään päiväkodissa.

Täydentävän varhaiskasvatuksen aika kuukaudessa Nykytilanne	Asiakasmaksun prosenttiosuus kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista. nykytilanne
0–50 tuntia / kuukausi	30 %
51–85 tuntia / kuukausi	50 %
86–120 tuntia / kuukausi	70 %
121–140 tuntia / kuukausi	80 %

Täydentävän varhaiskasvatuksen aika kuukaudessa, ehdotettava malli	Asiakasmaksun prosenttiosuus kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista, ehdotettava malli
0 – 50 tuntia / kuukausi	30 %
51–85 tuntia / kuukausi	50 %
86–120 tuntia / kuukausi	80 %
121 – 150 tuntia / kuukausi	90 %
yli 151 tuntia / kuukausi	100 %

Ehdotettavassa mallissa laskutusportaat ovat samat kuin varhaiskasvatuksessa, paitsi esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa on ylimääräinen 0–50 tuntia / kuukausi laskutusporras. Samoilla laskutusportailta yhdenmukaistamme varhaiskasvatuspalvelun hintaa, oli se sitten esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tai alle esiopetusikäisen varhaiskasvatusta. Esiopetuksessa on kuitenkin neljä tuntia maksutonta palvelua päivittäin, joten on perusteltua, että esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa on ylimääräinen maksuporras 0–50 tuntia / kuukausi niille perheille, jotka tarvitsevat vain pienen määrän täydentävää varhaiskasvatusta esiopetuspäivän lisänä.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Ylöjärven kasvatus ja opetuslautakunta päättää esittää, että Ylöjärven kaupungin eVaka järjestelmän käyttöönoton yhteydessä varhaiskasvatuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen asiakaslaskutuksessa otetaan käyttöön edellä ehdotetut hoitoaikaperustaisen laskutuksen laskutusportaat ja maksuperusteet. Siihen asti, kun käytössä on vanha asiakaslaskutuksen järjestelmä, käytetään ennen tätä esitystä voimassa olevia maksuportaita.
Päätös	Hyväksyttiin.